

Základní možnosti využití derivátů

- zajištění (hedging / headger),
- spekulace (speculation / speculator),
- arbitráž (arbitrage / arbitraguer).
- obchodování spreadů (spreading /spreader)

Zajištění (hedging) - obchodování s deriváty s cílem zajištění pozic na promptním trhu. Obchodování je motivováno snahou zabránit poklesu hodnoty portfolia či transakce v případě poklesu ceny akcií, nepříznivých pohybů úrokových měr nebo nepříznivému pohybu kurzu měny atd. Obchodníci využívající deriváty pro hedging (tzv. Hedgers), jsou zpravidla správci investičních a podílových fondů a správci portfolií. Zajišťovacích finančních derivátů ovšem dnes stále častěji využívají také firmy (především exportéři či importéři) a bankovní instituce.

Spekulace - obchodování s deriváty s cílem profitovat z rozdílných cen podkladového aktiva během doby existence opce, futures či jiného instrumentu.

Spekulanti často využívají pro znásobení svých zisků pákového efektu, které mnohé deriváty nabízejí. Spekulanty jsou zpravidla obchodníci, jejichž cílem není nakoupit nebo prodat předmětné aktivum na základě opční nebo termínové smlouvy, ale využít tzv. pákového efektu derivátů a profitovat na cenovém vývoji. Spekulativní motiv obchodů s deriváty lze spatřovat především u nových forem derivátových instrumentů (moderních strukturovaných produktů).

Arbitráž - tj. využití cenových rozdílů vznikajících z teritoriálního nebo časového hlediska. Arbitrážéři vydělávají za podmínky, že jsou diference cen na podkladovém aktivu a či derivátovém instrumentu větší než arbitrážní náklady, které se pojí s provedením termínového kontraktu.

V praxi to znamená, že arbitrážér na podhodnoceném trhu finanční instrumenty nakupuje a na nadhodnoceném trhu okamžitě prodává. Dosahuje tak zisk, aniž by nesl riziko. V případě finančních derivátů jde samozřejmě velkou měrou především o využití časové arbitráže. Právě předpoklad nulové arbitráže v čase tj. vyrovnání spotové ceny a budoucí ceny v době expirace derivátu je významnou podmínkou pro fungování řady modelů¹ snažících se ocenit také různé druhy finančních derivátů.

Obchodování spreadů (spreading) - tj. využití cenových rozdílů k dosažení zisku. Nákup levného (cenově výhodného) termínového kontraktu a současný prodej drahého termínového kontraktu. Maximální zisk je roven rozdílu ze současného otevření a zároveň uzavření jednotlivých pozic.

¹